

Перші кроки маленького піаніста

На дошкільний період припадає потужний пік творчого сприйняття. **«Донотний період» — це найвідповідальніший етап у музичному навчанні.** В цей час формуються відчуття ритмічної пульсації, звуковисотності, ведеться робота над постановкою рук, координацією рухів, розвитком емоційного сприйняття музики, і дитина непомітно залучається до навчального процесу. Автор, Олена Плахцінська, враховуючи досвід багатьох визначних педагогів-піаністів, виробила **власну концепцію роботи з піаністами початківцями** запропонувала її у посібнику **«Перші кроки маленького піаніста»**.

Міністерство культури України
Державний методичний центр навчальних закладів
культури і мистецтва України

Олена Плахцінська

ПЕРШІ КРОКИ МАЛЕНЬКОГО ПІАНІСТА

ДОНОТНИЙ ПЕРІОД НАВЧАННЯ

Тернопіль
Навчальна книга – Богдан

УДК 78.075.2
ББК 81.31 я71
П 37

Автор

О.А. Плахцінська — викладач вищої категорії
Тернопільської музичної школи №1 ім. В. Барвінського

Рецензенти:

З.Я. Присухіна — викладач Тернопільської музичної школи №1 ім. В. Барвінського,
заслужений діяч мистецтв України

Л.Й. Проців — кандидат педагогічних наук, доцент кафедри інструментального виконавства
Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка

О.М. Рапіта — професор Львівської національної музичної академії ім. М. Лисенка,
заслужена артистка України

Т.О. Рубіжна — завідувач фортепіанного відділу, викладач-методист
Кам'янець-Подільської дитячої музичної школи ім. Ф. Ганіцького

Відповідальна за випуск:

Н.І. Смольська — методист першої категорії Державного методичного центру навчальних
закладів культури і мистецтв України

*Затверджено Державним методичним центром навчальних закладів культури і мистецтв України
(лист №136-11 від 05.05.2015)*

Плахцінська О.

П 37 Перші кроки маленького піаніста. Донотний
період навчання / О. Плахцінська. — Тернопіль :
Навчальна книга – Богдан, 2021. — 76 с.

978-966-10-7707-1

Навчальний посібник для викладачів класу фортепіано шкіл естетичного виховання. Посібник призначений для початкових занять із дітьми 4–7 років. Видання містить методичні рекомендації, вправи, музичні приклади, творчі завдання.

УДК 78.075.2
ББК 81.31 я71

*Охороняється законом про авторське право.
Жодну частину цього видання не може бути відтворено
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

ЗМІСТ

Передмова	4
Тема 1. Методичні рекомендації	5
Поради викладачам для роботи з початківцями.....	5
Співпраця з батьками. Що потрібно знати батькам маленького піаніста.....	7
Тема 2. Ознайомлення з інструментом	9
Будова інструмента. Як виникає звук.....	10
Про що можуть нам розповісти музичні звуки фортепіано?.....	12
Гра «Хованки».....	16
Тема 3. Вправи на постановку та звільнення музичного апарату	17
Будова руки.....	17
«Гойдалки».....	18
Сідаємо за інструмент.....	19
«Ковзанки».....	21
«Вітання пальчиків».....	22
«Краплинки».....	24
«Веселка».....	26
«Стрибунець».....	27
«М'ячик».....	28
«Бублики-калачики».....	29
«Краб».....	30
«Змійка».....	31
Розповідь-казка (фрагмент уроку).....	32
Тема 4. Ритмічна організація звуків	34
Кроки в музиці.....	34
Вправи на засвоєння азів ритмічного малюнку.....	40
Знайомство з аплікатурними послідовностями.....	48
Тема 5. Відтворення уявлень, емоцій за малюнком музичними звуками	52
Тема 6. Гра в ансамблі з педагогом	55
Післямова	56
Репертуар маленького піаніста	57
У школу. <i>Поспівка. Обр. Л. Жульєвої</i>	57
Ми йдемо сьогодні в клас. <i>Поспівка. Обр. Л. Жульєвої</i>	58
Шпак. <i>Поспівка. Обр. Л. Жульєвої</i>	59
Лягайте спати, ляльки. <i>Поспівка. Обр. О. Толічеєва</i>	60
Тук, тук, чобіток. <i>Поспівка. Обр. Л. Жульєвої</i>	61
Сорока. <i>Поспівка. Обр. Б. Міліча</i>	62
Два коти. <i>Польська народна пісня. Обр. Б. Міліча</i>	63
Вийди, вийди, сонечко. <i>Українська народна пісня. Обр. Б. Міліча</i>	64
Гама-вальс. <i>Музика Т. Калганова</i>	65
Йшла Маринка. <i>Поспівка. Обр. Л. Жульєвої</i>	66
Лісова академія. <i>Поспівка. Обр. О. Толічеєва</i>	67
Урок у мишиній школі. <i>Музика Б. Чайковського</i>	68
Вальс цуценят. <i>А. Артоболевська</i>	70
Козачок. <i>Український народний танець. Обр. А. Артоболевської</i>	71
Скік-скік. <i>Мелодія з Другої угорської рапсодії Ф. Ліста. Обр. А. Артоболевської</i>	72
Живемо ми на горах. <i>Мелодія з музичної скарбнички. Обр. А. Артоболевської</i>	73
Список використаної літератури	74

ПЕРЕДМОВА

Музичні заняття з дошкільнятами — це цікава та захоплююча подорож у чарівну Країну музики. І саме від знань, умінь і бажання викладача творити та формувати в учнів інтерес до творчості залежить, чи правильним шляхом піде дитина, чи відчинить саме ті двері, які ведуть у світ Прекрасного, у світ Музики.

Пропонований посібник містить розробки практичних занять з наймолодшими учнями. Враховуючи досвід багатьох визначних педагогів-піаністів, було вироблено концепцію роботи з початківцями. В доступній, звичній для такого віку ігровій формі непомітно, ненав'язливо відбувається введення дитини в навчальний процес.

Навчання гри на інструменті починається з так званого «доного періоду». Це найцікавіший і найвідповідальніший період у музичному навчанні. У цей час формуються відчуття ритмічної пульсації, звуковисотності, ведеться робота над постановкою рук, координацією рухів, розвитком емоційного сприйняття музики, і дитина непомітно залучається до навчального процесу. Необхідно лиш слідкувати, щоб не затягнути цей період. А це залежить від віку та індивідуальних особливостей кожної дитини.

Отож якомога більше фантазії у творчій співпраці з наймолодшими учнями — і успіх вам гарантовано!

Олена Плахцінська

ПОРАДИ ВИКЛАДАЧАМ ДЛЯ РОБОТИ З ПОЧАТКІВЦЯМИ

Учитель музики — не просто спеціальність.
Це стан душі, це творчості політ.
Це звуками відтворена реальність,
Залишений в серцях дитячих слід.

Олена Плахцінська

У наш час зазвичай недостатньо уваги приділяється ранньому музично-естетичному розвитку дитини. Діти часто позбавлені можливості поринути у світ музичного мистецтва у віці 4–7 років, на який припадає потужний пік творчого сприйняття.

Видатний німецький композитор і педагог Карл Орф вважав, що лише в дошкільному та молодшому шкільному віці музика приносить найбільші результати у розвитку музичного слуху, пам'яті, зосередженості. Як свідчить практика, заняття музикою позитивно впливають на психіку дитини, роблять її емоційно чутливішою, що також допомагає у спілкуванні з оточуючими.

Багаторічні дослідження та досвід роботи доводять, що навчання дітей 4–7 років не тільки можливе, а й потрібне. Відома російська піаністка, чудовий педагог А.Д. Артоболевська стверджувала, що «привчати дітей до мистецтва слід із раннього віку».

До кожної дитини, незалежно від того, наскільки вона обдарована, можна знайти відповідний підхід, підібрати ключі, аби вона змогла потрапити в Країну прекрасного. А тому педагог, який займається з чотири-семирічними дітьми,

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі,
придбайте, будь ласка, повну версію книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ